

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/125/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919010446
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6919010446.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Mária Šuleja v trestnej veci odsúdeného I. S., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr.zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák., na nevernóm zasadnutí dňa 08. januára 2020 prejednal sťažnosť okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 15.10.2019, sp.zn. 2PP/23/2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr.por. z r u š u j e napadnuté rozhodnutie a podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr.zák. žiadosť odsúdeného I. S., nar. XX.XX.XXXX v Y., trvale bytom Y., T. S. XXXX/X, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS F. - otvorené oddelenie M. G. - G., o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp.zn. 1T/1/2018 zo dňa 08.02.2018, právoplatným toho istého dňa, vo výmere 36 mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu pre výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr.zák., spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák., z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 15.10.2019, sp.zn. 2PP/23/2019 bol podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr.zák. odsúdený I. S., nar. XX.XX.XXXX v Y., trvale bytom Y., T. S. XXXX/X, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS F. - otvorené oddelenie M. G. - G. podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp.zn. 1T/1/2018, zo dňa 08.02.2018, právoplatným toho istého dňa v trvaní 36 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, a to pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr.zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák. Podľa § 68 ods. 1 Tr.zák. súd odsúdenému určil skúšobnú dobu na 3 roky spolu aj s probačným dohľadom počas celej skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr.zák. súd odsúdenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť okresný prokurátor. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím prvostupňového súdu sa nestotožňuje. Zdôraznil, že z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody F. na odsúdeného S. vyplýva, že tento bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, naposledy pre závažný trestný čin lúpeže podľa § 20, § 188 ods. 1 Tr.zák. v roku 2018 vo výmere 36 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Napriek jeho mladému veku bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza druhýkrát. Napriek tomu, že vo výkone trestu odňatia slobody aj so započítaním väzby je od 10.09.2017, doposiaľ bol len jedenkrát disciplinárne odmenený, čo nesvedčí o tom, že by došlo u neho k výrazným pozitívnym zmenám v dôsledku realizácie výkonu trestu odňatia slobody. Podľa resocializačnej prognózy - hodnotenia rizika sociálneho zlyhania je u neho vysoké riziko sociálneho zlyhania. Zdôraznil, že bol štyrikrát súdne trestaný, z toho jedenkrát pre zločin, okrem toho počas doby, keď bol mladistvý, bol umiestnený v ústavnej výchove, čo tiež svedčí o tom, že už v tomto veku sa zrejme dopúšťal rôznej trestnej činnosti. Ďalej dodal, že odsúdený

aj pred výkonom trestu odňatia slobody sa nikde nezamestnal, nemal v podstate žiadne príjmy. Má neukončenú základnú školu, takže nie je reálny predpoklad, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by sa zamestnal a takto si zabezpečil zdroj príjmu. Pokiaľ nebude zamestnaný, možno dôvodne očakávať, že sa opätovne dopustí majetkovej trestnej činnosti za účelom získania zdrojov na obživu. Len zo slovnej snahy zmeniť sa, ktorú prejavoval počas výkonu trestu odňatia slobody nemožno vyvodiť záver, že doterajší výkon trestu odňatia slobody je dostatočný na jeho prevýchovu tak, že v prípade prepustenia z výkonu trestu sa už nedopustí ďalšej trestnej činnosti. Ďalej z hodnotenia odsúdeného tiež vyplýva, že rizikovými faktormi sú opakovaná a závažnejšia trestná činnosť, nízka vzdelanostná úroveň a nepriaznivá finančná situácia z dôvodu absencie trvalého zamestnania, pričom tieto rizikové faktory po prepustení z výkonu trestu sa zrejme nezmenia a v konečnom dôsledku možno predpokladať, že vplyvom týchto faktorov môže dôjsť k ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti. Preto v danej veci nie sú naplnené zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a odsúdeného I. S. z výkonu trestu odňatia slobody ponechal naďalej vo výkone trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr.por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Týmto postupom zistil, že sťažnosť okresného prokurátora je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou (§ 185 ods. 1, 2, § 186 ods. 1 Tr.por.) a aj v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr.por.).

Na základe tohto postupu odvolací súd zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý podmiennečne prepustil odsúdeného I. S. z výkonu trestu odňatia slobody je v rozpore s ust. § 66 ods. 1 Tr.zák., pretože dôvody sťažnosti okresného prokurátora sú plne akceptovateľné.

Zo spisového materiálu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp.zn. 1T/1/2018, zo dňa 08.02.2018, právoplatným toho istého dňa bol v tom čase obžalovaný I. S. uznaný za vinného pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr.zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov a pre výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že odsúdený I. S. bol doteraz štyrikrát súdne trestaný, v dvoch prípadoch podmiennečným trestom odňatia slobody, kedy sa v skúšobnej dobe osvedčil. Jeden trest vykonal väzbou. Vo výkone trestu spolu s väzbou sa nachádza od 10.09.2017. Príkazy a nariadenia väzenského personálu plní, správanie má na požadovanej úrovni. Pracovne bol zaradený na nestrážené pracovisko mimo ústavu s dohľadom F., kde dosahoval požadované pracovné výsledky. Disciplinárne bol jedenkrát odmenený, a to dňa 19.09.2018 pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení programu zaobchádzania v oblasti zaraďovania do práce. Disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 20.08.2018 bol premiestnený do ÚVTOS F. za účelom ďalšieho výkonu trestu odňatia slobody. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený zaradený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „Z.“. Na otvorenom oddelení G. sa nachádza odo dňa 22.08.2019. Pre krátkosť času od premiestnenia odsúdeného do otvoreného oddelenia G. ho nevedeli bližšie hodnotiť. Jeho správanie a vystupovanie však bolo na požadovanej úrovni a v podstate aj v tomto zariadení bol dobre hodnotený, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Postoj k vlastnej resocializácii odsúdeného poukazuje na pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, aktívne pristupoval k plneniu jednotlivých cieľov programu zaobchádzania. Verbálne prezentoval kritický postoj k trestnej činnosti napriek skutočnosti, že sa jej dopustil opakovane. Napriek rizikovým faktorom na záver hodnotenia sa konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča sa podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom.

Prvostupňový súd, ktorý vyhovel žiadosti odsúdeného rozhodnutie v podstate odôvodnil len tým, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením si svojich povinností poukazujúc predovšetkým na pozitívne hodnotenie odsúdeného zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a dá sa očakávať, že povedie riadny život v prípade podmiennečného prepustenia aj napriek tomu, že sú u neho dané rizikové faktory, avšak celkovo treba konštatovať, že čiastočne počas výkonu

trestu odňatia slobody preukazoval zlepšenie a spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

S týmto názorom prvostupňového súdu sa odvolací súd nestotožnil.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život:

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák., osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2, okrem osoby odsúdenej na doživotie, môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je jedným z inštitútov trestného práva, ktoré umožňuje zmiernenie trestu odňatia slobody. Skrátený účinok priameho výkonu trestu odňatia slobody vo väzenskom zariadení je doplnený hrozbou jeho ďalšieho pokračovania v prípade, že odsúdený nevyhoví podmienkam spojeným s podmiennečným prepustením z trestu odňatia slobody. Podstata podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody spočíva v tom, že odsúdený je predčasne prepustený na slobodu, pričom výkon zvyšku trestu odňatia slobody sa mu odpustí pod podmienkou, že v stanovenej skúšobnej dobe sa osvedčí. Podmiennečné prepustenie sleduje podobné výchovné pôsobenie ako podmiennečné odsúdenie alebo podmiennečné odsúdenie s probačným dohľadom. Odsúdený je motivovaný skutočnosťou, že pokiaľ vyhoví podmienkam uloženým v rámci podmiennečného prepustenia, nebude si musieť odpykať doposiaľ nevykonanú časť nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je, aby bol páchatel za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby, ktorú ustanovuje Trestný zákon v § 66 ods. 1,2 Tr. zák. Pri podmiennečnom prepustení treba mať vždy na zreteli účel trestu. Podmiennečné prepustenie bude odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam a je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy. Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení u odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je fakultatívnej povahy a na také rozhodnutie nemá odsúdený právny nárok. Takýto nárok nepriznáva ani Ústava SR ani zákon.

Čo sa týka dôvodov, na ktoré poukazuje okresný prokurátor v písomných dôvodoch sťažnosti, odvolací súd dospel k tomu názoru, že táto argumentácia okresného prokurátora je priliehavá a možno z nej vyvodiť, že odsúdený nespĺňa podmienky, ktoré sú predpokladom na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Tr.zák. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že odsúdený bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, a to aj napriek svojmu mladému veku. Je síce pravdou, že hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody je v podstate pozitívne, avšak podľa názoru odvolacieho súdu odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody si plní len základné povinnosti odsúdeného a svojím správaním a vystupovaním nepreukázal také polepšenie, aby bolo možné odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody. V danom prípade je nutné poukázať najmä na skutočnosť, že odsúdený len čiastočne spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie, pričom jeho správanie a vystupovanie vo výkone trestu odňatia slobody nepreukazuje takú intenzitu, aby bolo možné konštatovať, že v budúcnosti sa nedopusť žiadnej trestnej činnosti. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť aj skutočnosť, že počas výkonu trestu odňatia slobody bol len jedenkrát disciplinárne odmenený, hoci disciplinárne potrestaný nebol. Aj podľa názoru odvolacieho súdu tieto skutočnosti nesvedčia o tom, že by u neho došlo k výrazným pozitívnym zmenám v dôsledku realizácie výkonu trestu odňatia slobody tak, ako to konštatuje v sťažnosti okresný prokurátor. Nutné je poukázať aj na to, že u neho hrozí vysoké riziko sociálneho zlyhania, a to aj vzhľadom na pomerne mladý

vek, predchádzajúci spôsob života, ako aj, že pred spáchaním závažného zločinu nebol zamestnaný a pravdepodobne motívom takéhoto konania bolo získať finančné prostriedky. Ako sa vyššie uvádza v dôvodoch tohto rozhodnutia, podmienené prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je dôvodný predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život, a že pre spoločnosť nie je príliš veľké riziko jeho recidívy. V danom prípade zatiaľ nič nenasvedčuje tomu, že by u odsúdeného takáto skutočnosť bola potvrdená, a preto podľa názoru odvolacieho súdu odsúdený I. S. nespĺňa podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Tr.zák., a preto odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a jeho žiadosť zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.